

G E O R G E O R W E L L

ANIMAL FARM

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | Lezen voor Iedereen
eenvoudigcommuniceren.nl
lezenvooriedereen.be

Deze uitgave is een bewerking van *Animal Farm* van
George Orwell, gepubliceerd door Secker and Warburg in 1945.

Tekst: Ruud Schinkel
Redactie en vormgeving: Eenvoudig Communiceren

© 2025 | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 787 2
NUR 286

G E O R G E O R W E L L

ANIMAL FARM

IN MAKKELIJKE TAAL

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Inleiding

Er zijn verschillende manieren om een land te regeren. Maar wat is de beste manier? Op die vraag is bijna geen goed antwoord te geven. Dat vond de Britse schrijver George Orwell 80 jaar geleden ook.

Terug naar het jaar 1945

Als journalist kwam Orwell in veel landen. Hij keek daar naar wat er goed ging. Maar hij zag ook wat de leiders niet goed deden. In sommige landen kwam de bevolking zelfs in opstand tegen hun leiders. Door die opstanden werden oude leiders vervangen door nieuwe leiders. Zij hadden nieuwe ideeën voor het land. Daarmee gaven ze het volk nieuwe energie. Toch duurde dat succes vaak maar kort. Want na een tijdje begonnen de nieuwe leiders erg op de oude leiders te lijken. De opstand van het volk was daardoor eigenlijk voor niets geweest.

Volk zonder vrijheid

George Orwell leefde in een tijd waarin twee grote landen belangrijk waren: de Sovjet-Unie (Jozef Stalin was er de baas) en nazi-Duitsland (Adolf Hitler was er de baas). In deze twee landen controleerden de leiders hoe het volk leefde. Daardoor had het volk bijna geen vrijheid.

Beide leiders zeiden dat ze hier een goede reden voor hadden. Ze zeiden tegen het volk: 'Onze nieuwe ideeën gaan jullie leven beter maken. Maar dan moeten jullie je wel aan de nieuwe regels houden.' Hiermee hielden ze het volk voor de gek. Want de mensen kregen helemaal geen beter leven. Maar ze verloren wel hun vrijheid.

Animal Farm

Orwell vertelde hierover in zijn boek *Animal Farm* (of, in het Nederlands: *Boerderij der Dieren*). Zijn verhaal gaat over leiders, macht en leugens.

Maar hij gaf de hoofdrollen niet aan mensen, zoals in de echte wereld. Hij gaf de hoofdrollen aan dieren.

Relevant

Animal Farm is geschreven in het jaar 1945. Toch is het verhaal nog steeds relevant. Nu misschien wel meer dan ooit ...

‘Ik schrijf boeken. Dat doe ik niet omdat ik een kunstwerk wil maken. Mijn teksten hoeven niet fraai of gevoelig te zijn. Nee, ik schrijf omdat ik leugens wil blootleggen. Ik wil dat mijn lezers de feiten kennen. Mijn doel is dat ze mijn boodschap lezen en begrijpen. Niet dat ze mijn tekst mooi vinden.’

George Orwell (1903 - 1950)

De hoofdrollen in dit boek

De varkens

Majoor – Oud, wijs varken. Hij heeft veel meegemaakt en de dieren hebben veel respect voor hem.

Sneeuwbal – Het slimste varken. Hij bedenkt voor elk probleem een oplossing.

Napoleon – Het grootste varken. Hij praat niet veel. Maar als hij iets wil, dan lukt het hem altijd.

Sultan – Een dik varkentje dat geweldig goed kan praten. Wanneer hij praat, luistert iedereen naar hem.

Minimus – Vriend van Napoleon. Hij is ook goed met woorden.

De andere dieren

Bokser – Het sterkste paard van stal en een harde werker.

Klaver – Ook een sterk paard. Vriend van Bokser.

Benjamin – Een slimme ezel. Hij kan als een van de weinige dieren lezen.

De mensen

Boer Jansen – De boer van De Herenhoeve. Hij is lui en drinkt veel alcohol.

Meneer Jammerling – Een handelaar in graan en eieren.

De droom van Majoor

Het is bijna nacht op de Herenhoeve, de boerderij van boer Jansen. Het is tijd voor de boer om naar bed te gaan. Maar eerst gaat hij nog even naar de stal. Daar controleert hij de hokken van zijn dieren. Hij rammelt aan de deuren. Die lijken allemaal goed dicht te zijn. En ook de dieren lijken rustig te slapen.

Maar boer Jansen is dronken. Daardoor ziet hij niet dat alle dieren wakker zijn. Ze doen alleen alsof ze slapen en wachten geduldig tot hij naar bed is. Als boer Jansen terug is in zijn woning, neemt hij nog een laatste glas bier. Daarna valt hij snurkend in slaap.

Even later wordt het onrustig in de stal. De dieren komen uit hun hokken. De hele dag al fluisteren ze tegen elkaar. Er gaat vanavond iets belangrijks gebeuren!

Majoor heeft een belangrijke droom gehad. Die droom wil hij aan alle dieren vertellen. Majoor is het grootste varken op de boerderij. Hij is 12 jaar oud. En dat is oud voor een varken. Hij heeft veel meegemaakt in zijn leven. Ook heeft hij allerlei prijzen gewonnen, omdat hij zo'n mooi, groot varken is. Daarom hebben alle dieren veel respect voor hem. Iedereen is nieuwsgierig naar de droom van Majoor. Stiekem komen ze bij elkaar in de grote schuur. Als alle dieren een goede plek hebben gevonden, kucht Majoor een paar keer. Na de derde kucht wordt het muisstil in de stal.

‘Lieve vrienden, ik wil jullie iets vertellen. Ik heb lang nagedacht over het leven. Waarom leven we? Wat is de zin van ons leven? We krijgen nét genoeg eten van boer Jansen. Maar we moeten keihard werken. En als we niet meer kunnen werken, gaan we naar het slachthuis. Daar worden we geslacht. Lieve vrienden, we zijn gewoon slaven.’

De dieren kijken elkaar aan. Daarna kijken ze naar Majoor. Wat bedoelt hij nou precies? En wat heeft dit met zijn droom te maken? De ezel Benjamin snapt er helemaal niets van. Maar dat durft hij niet te zeggen. Majoor gaat verder met zijn verhaal: 'Wij zijn slaven van de mensen. Zelf kunnen ze bijna niks. Mensen kunnen geen eieren leggen. Ze kunnen geen ploeg trekken. Ze lopen niet hard genoeg om een konijn te vangen. Het enige wat ze kunnen is de baas spelen. Zij zijn de baas terwijl de dieren al het zware werk doen.' Majoor kijkt de kippen aan en zegt: 'Lieve kippen, jullie hebben dit jaar veel eieren gelegd. Maar hoeveel eieren hebben jullie uitgebroed? Niet één! Boer Jansen heeft ze allemaal verkocht op de markt. En het geld is naar hem gegaan. Klopt mijn verhaal?' De kippen kakelen zachtjes. Majoor heeft gelijk.

Bokser is het grootste paard op de boerderij. Hij is vreselijk sterk.

‘Ben ik ook een slaaf?’, vraagt hij.

‘Beste Bokser, natuurlijk ben jij ook een slaaf. Jij bent de sterkste van ons allemaal. Jij doet in je eentje de helft van al het werk op de boerderij. Maar zijn je spieren niet sterk genoeg meer? Dan ga jij ook naar het slachthuis. Van je huid wordt leer gemaakt. En je vlees wordt door de honden opgegeten.’ Bokser kijkt de honden in de stal boos aan. Die kruipen langzaam naar achteren. Maar Majoor helpt de honden.

‘Nee, Bokser, deze honden eten je vlees niet op. Dat doen alleen de jachthonden van boer Jansen en zijn vrienden.’

Oef, de honden zijn opgelucht. Bokser knipoogt naar ze.

‘Sorry’, zegt hij.

Majoor vertelt wat er gaat gebeuren met de dieren. Die schrikken daar enorm van.

‘Maar we kunnen er iets aan doen. Nee, we moeten er iets aan doen. En dat moeten we samen doen. Lieve vrienden, we moeten in opstand komen!’

Luister vanaf nu niet langer naar boer Jansen. Het beste is om nooit meer naar mensen te luisteren. Mensen denken alleen aan zichzelf. Alle mensen zijn vijanden en alle dieren zijn vrienden.'

Ineens komen er vier grote ratten uit hun hol. De ratten gaan rechtop zitten en luisteren ook naar Majoor. De honden zien de ratten en willen ze dood bijten. Grommend lopen ze naar de ratten toe. Maar Majoor kucht weer even. Hij vraagt aan alle dieren of ze stil willen zijn.

'Lieve vrienden, dit is een belangrijk moment. We moeten namelijk kiezen wie onze vrienden en wie onze vijanden zijn. Laten we erover stemmen. Zijn ratten onze vrienden?'

Er wordt gestemd. Bijna iedereen vindt dat ratten vrienden zijn. Slechts vier dieren stemmen tegen: drie honden en de kat. Majoor kijkt hen verdrietig aan. 'Zijn deze ratten geen dieren?', vraagt hij.

De honden en de kat kijken van de ratten naar Majoor. Hij geeft hen een vriendelijk knikje.

‘Laten we nog eens stemmen.’

Nu stemt iedereen vóór. Het is duidelijk: alle dieren zijn vrienden. Ratten dus ook.

Majoor kijkt de dieren tevreden aan en gaat verder met zijn verhaal.

‘We gaan elkaar nu iets belangrijks beloven. Alles wat op twee poten loopt, is een vijand. Alles wat vier poten of vleugels heeft, is een vriend. Ook moeten we niet op mensen gaan lijken. Dieren mogen nooit in een huis wonen. Ze mogen niet in een bed slapen of kleren dragen. Dieren mogen nooit roken of alcohol drinken. Ze mogen ook geen geld aanraken of handelen met elkaar. Alle gewoontes van de mensen zijn slecht. O ja, en dieren mogen nooit een ander dier dood maken. Alle dieren zijn gelijk!’

Dan vertelt Majoor over de droom die hij heeft gehad.

'Ik weet niet precies wat er gebeurde in mijn droom. De droom ging over vroeger. Ik was toen nog een klein biggetje. De droom ging ook over een wereld zonder mensen. M'n moeder zong altijd een liedje voor me. Ik kende alleen de eerste regels. Maar in mijn droom hoorde ik het hele lied weer. Het lied heet *De toekomst is voor de dieren*. Vrienden, ik zal proberen het te zingen.' Majoor gaat rechtop zitten. Z'n stem is schor, maar dat vindt niemand erg.

*Lieve dieren, luister goed,
een mooie tijd breekt aan.
Maar we moeten vanaf nu
schouder aan schouder staan.*

*De mens had de macht,
maar hield ons voor de gek.
In de nieuwe wereld is voor
mensen dus geen plek.*

*Weg met de zweep en de stok.
Weg met de kettingen.*

*Laat ons werken met elkaar.
Laat ons vrolijk zingen.*

*En ben je door het werken
moe en ook mager?
Dan ga je lekker rusten,
je hoeft niet naar de slager.*

*Lieve dieren, luister goed,
een mooie tijd breekt aan.
Maar we moeten vanaf nu
schouder aan schouder staan.*

Tijdens het zingen worden de dieren steeds enthousiaster. Iedereen wil het nog een keer horen. Gelukkig is de melodie makkelijk. Sommige dieren zingen zachtjes mee. De varkens en de honden kennen de woorden al bijna uit hun hoofd. Bij de derde keer zingt iedereen mee. Bij de vierde keer klinkt het fantastisch.

‘We zingen de hele nacht door’, kwaken de eenden.

Maar helaas, dat laatste gaat niet door.
Boer Jansen is wakker geworden van het
lawaai. Hij denkt dat er vossen in de stal
zijn. Vossen die zijn kippen komen opeten.
Boer Jansen pakt zijn geweer. Hij doet
het raam open en schiet op de schuur.
Want daar komt het lawaai vandaan.
Daar zal de vos wel zijn.
De kogels komen in de muur van de
schuur terecht. De dieren stoppen direct
met zingen. Ze gaan snel terug naar hun
hokken. Een paar minuten later slaapt
iedereen.

Dierenwijsheid

Drie dagen later sterft Majoor in zijn slaap. Hij wordt begraven aan de rand van de boomgaard. Alle dieren zijn erg verdrietig en zoeken troost bij elkaar. Wat opvalt is dat iedereen het over de toespraak van Majoor heeft. Die toespraak heeft indruk gemaakt.

Majoor was niet het enige varken op de boerderij. Er zijn nog veel meer varkens op de Herenhoeve. Sneeuwbal, Napoleon en Sultan zijn de slimsten van hen. Sneeuwbal bedenkt voor elk probleem een oplossing. Napoleon is de grootste van de drie. Hij praat niet veel. Maar als hij iets wil, dan lukt het hem altijd. Sultan is het kleinste en dikste varken. Hij kan geweldig praten. Wanneer Sultan praat, luistert iedereen naar hem.

Als boer Jansen slaapt, komen de dieren bij elkaar in de grote schuur.

Sneeuwbal, Napoleon en Sultan hebben lang nagedacht over de wijze woorden van Majoor. Ze leggen zijn verhaal nog eens uit aan de dieren. De varkens hebben er ook een mooie naam voor bedacht: dierenwijsheid. Het betekent dat alle dieren gelijk zijn. En dat mensen niet de baas mogen zijn.

Toch begrijpen niet alle dieren wat dierenwijsheid is. Ook zijn ze bang voor boer Jansen.

‘Hij geeft ons eten. Als hij weg is, gaan we dood van de honger’, zeggen de dieren.